

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Кафедра фінансів, грошового обігу і кредиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету
_____ доц. Михайлишин Р.В.
“30” серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСИ У ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

підготовки магістра

галузі знань 07 “Управління та адміністрування”
спеціальності 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”

факультет економічний

Робоча програма навчальної дисципліни **“Фінанси у цифровій економіці”** для підготовки магістрів на другому рівні вищої освіти за спеціальністю 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”.

Розробник:

доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Демчишак Н.Б.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту
Протокол від 30.08.2021 року № 1

Завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту, професор

Крупка М.І.

“ _____ ” _____ 2021 року

Схвалено Вченою радою економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол від “30 ” серпня 2021 року № 1

Голова

Вченої ради економічного факультету, доцент _____ Михайлишин Р.В.
(підпис)

“ _____ ” _____ 2021 р.

© Демчишак Н.Б., 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 “Управління та адміністрування”	Нормативна	
	Рівень вищої освіти - магістр		
Модулів – 1	Спеціальність: 072 “Фінанси, банківська справа та страхування”	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		1-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,5	Рівень вищої освіти: перший (бакалавр)	Лекції	
		16 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		58 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
	залік	залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 35 % і 75 % відповідно.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни “Фінанси у цифровій економіці” є формування необхідних знань та умінь, спрямованих на розвиток у студентів компетентностей, пов’язаних із здатністю вирішувати складні завдання у процесі організації ефективного функціонування підприємств, установ, організацій на різних рівнях управління, органів державної влади та місцевого самоврядування, використовуючи фінансові технології, сучасні сервіси та інструменти в умовах цифрової економіки.

Завдання навчальної дисципліни “Фінанси у цифровій економіці” - сформувати знання про особливості фінансів у цифровій економіці, вміння в частині аналізу бізнес-процесів та проектів і прийняття управлінських рішень із застосуванням сучасних технологій, імплементації фінансових сервісів, використання можливостей фінансового інжинірингу, краудтехнологій, креативних індустрій на основі фінансової інклюзії та цифровізації операцій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- сутність фінансів у цифровій економіці, види сучасних фінансових технологій, ризики використання віртуальних активів, специфіку організації краудфандингу та використання фінансового інжинірингу;

- основні засади аналізу проектів та можливостей використання фінансових сервісів й сучасних інструментів фінансування в умовах цифрової економіки;
- особливості фінансової інклюзії та операцій на основі застосування цифрових технологій у різних сферах;

вміги:

- оцінювати доцільність реалізації проектів (стартапів) в умовах цифрових реалій та розвитку нових галузей і видів діяльності, зокрема креативних індустрій;
- ухвалювати рішення щодо використання краудтехнологій та інших фінансових технологій у роботі відповідних суб'єктів економічних відносин;
- оцінювати рівень безпеки використання віртуальних активів та пов'язаних із ними кібер-ризиків;
- розробляти фінансові стратегії розвитку підприємств, установ, організацій в частині цифровізації їх роботи;
- застосовувати сучасні фінансові інструменти і сервіси у роботі за фахом для досягнення поставлених цілей та для власних потреб.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Цифрова економіка: сутність та особливості розвитку в Україні та світі. Сутність цифрової економіки та еволюція підходів до її тлумачення. Основні компоненти цифрової економіки. Тенденції у цифровій економіці: глобальний контекст. Специфіка розвитку цифрової економіки в Україні.

Тема 2. Фінансові інструменти у формуванні інноваційної економіки і цифровізації бізнесу. Інноваційна економіка, індикатори інноваційної активності підприємств і ресурси фінансування інновацій. Класифікація фінансових інструментів підтримки інноваційної активності. Фінансові інструменти стимулювання формування інноваційної економіки і цифровізації бізнесу. Розвиток стартапів і венчурних фондів. Податкові преференції в оподаткуванні цифрового підприємництва.

Тема 3. Цифрові фінанси, віртуальні активи і управління кібер-ризики. Сутність цифрових фінансів та вплив цифрових технологій на фінансовий сектор. Переваги цифрових фінансів. Роль цифрових фінансів у зростанні ефективності і стимулюванні фінансових інновацій. Віртуальні активи і криптовалюти. Кібер-ризик та управління ними.

Тема 4. Цифрові фінансові сервіси. Сутність і роль цифрових фінансових сервісів. Еволюція фінансових сервісів як результат цифрових технологій і нових бізнес-моделей. Етапи розвитку цифрових фінансових сервісів і заходи державної політики. Захист споживачів фінансових сервісів та довіра до них. Фінансова і цифрова інфраструктура. Державна підтримка розвитку платформ цифрових даних.

Тема 5. Фінансова інклюзія та фінансовий інжиніринг. Сутність та роль фінансової інклюзії. Ризики фінансової інклюзії. Фінансовий інжиніринг. Підвищення рівня фінансової інклюзії як основа цифровізації економіки і суспільства.

Тема 6. Фінансові технології в Україні та світі. Поняття FinTech. Класифікація фінансових технологій. Тренди розвитку фінансових технологій у світі. Формування ринку FinTech в Україні.

Тема 7. Краудтехнології у фінансуванні інноваційних проектів. Краудфандинг. Краудсорсинг. Поняття краудтехнологій. Краудфандинг та краудфандингові платформи. Краудінвестинг та краудлендинг. Краудсорсинг і перспективи його розвитку в Україні.

Тема 8. Креативні індустрії, їх фінансування і роль у цифровому суспільстві. Поняття креативності і креативних індустрій. Класифікація креативних індустрій. Фінансування розвитку креативних індустрій в Україні та світі. Роль креативних індустрій у цифровому суспільстві.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с. р.		л	п	лаб	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Специфіка та роль фінансів у цифровій економіці												
Тема 1. Цифрова економіка: сутність та особливості розвитку в Україні та світі	13	2	2			7						
Тема 2. Фінансові інструменти у формуванні інноваційної економіки і цифровізації бізнесу	13	2	2			7						
Тема 3. Цифрові фінанси, віртуальні активи і управління кібер-ризиками	13	2	2			7						
Тема 4. Цифрові фінансові сервіси	13	2	2			7						
Тема 5. Фінансова інклюзія та фінансовий інжиніринг	13	2	2			7						
Тема 6. Фінансові технології в Україні та світі	13	2	2			7						
Тема 7. Краудтехнології у фінансуванні інноваційних проєктів. Краудфандинг. Краудсорсинг	13	2	2			7						
Тема 8. Креативні індустрії, їх фінансування і роль у цифровому суспільстві	13	2	2			9						
Разом за змістовим модулем 1	90	16	16			58						
Усього годин	90	16	16			58						

5. Теми семінарських занять

Навчальним планом не передбачено семінарських занять.

6. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Цифрова економіка: сутність та особливості розвитку в Україні та світі	2
2.	Тема 2. Фінансові інструменти у формуванні інноваційної економіки і цифровізації бізнесу	2
3.	Тема 3. Цифрові фінанси, віртуальні активи і управління кібер-ризиками	2
4.	Тема 4. Цифрові фінансові сервіси	2
5.	Тема 5. Фінансова інклюзія та фінансовий інжиніринг	2
6.	Тема 6. Фінансові технології в Україні та світі	2
7.	Тема 7. Краудтехнології у фінансуванні інноваційних проектів. Краудфандинг. Краудсорсинг	2
8.	Тема 8. Креативні індустрії, їх фінансування і роль у цифровому суспільстві	2
	ВСЬОГО	16

7. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачено лабораторних занять.

8. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Цифрова економіка: сутність та особливості розвитку в Україні та світі	7
2.	Тема 2. Фінансові інструменти у формуванні інноваційної економіки і цифровізації бізнесу	7
3.	Тема 3. Цифрові фінанси, віртуальні активи і управління кібер-ризиками	7
4.	Тема 4. Цифрові фінансові сервіси	7
5.	Тема 5. Фінансова інклюзія та фінансовий інжиніринг	7
6.	Тема 6. Фінансові технології в Україні та світі	7
7.	Тема 7. Краудтехнології у фінансуванні інноваційних проектів. Краудфандинг. Краудсорсинг	7
8.	Тема 8. Креативні індустрії, їх фінансування і роль у цифровому суспільстві	9
	ВСЬОГО	58

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальних завдань не передбачено.

10. Методи навчання

Ключовими методами навчання, що використовуються у процесі викладання навчальної дисципліни “Фінанси у цифровій економіці” є:

- метод передачі і сприйняття навчальної інформації, розвитку наукового інтересу (лекції, ілюстрації, презентації);
- метод практичного засвоєння курсу з допомогою складання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань, що виникають у ході виконання різних завдань студентами, з метою набуття умінь і практичних навичок (практичні заняття);
- метод модульного контролю на основі складання модулів за тематикою лекційних та практичних занять (передбачено 1 модуль);

– метод самостійного засвоєння студентами навчального матеріалу у вигляді складання тестів, вирішення ситуаційних завдань, підготовки доповідей на підставі самостійного опрацьованої основної літератури та додаткових джерел інформації (в т.ч. законодавчих актів) з метою конкретизації й поглиблення базових знань, необхідних умінь та практичних навичок (самостійна робота);

– методи усного та письмового контролю (практичні заняття та самостійна робота).

Використовуються брейнштормінг, бліц-опитування, дискусії, публічні виступи, аналіз й діагностика проблемних ситуацій, інформаційно-комп'ютерні методи навчання, проектування індивідуальної траєкторії роботи студента та проектно-орієнтоване навчання (завдання з підготовки і презентації (пітч) проекту стартапу у сфері цифрових фінансів), виконання практичних робіт, що передбачає формування передбачених вмінь і навичок. Ці методи застосовуються у межах лекційних, практичних занять, а також самостійної роботи.

11. Методи контролю

Оцінювання знань студентів проводиться за поточним, проміжним контролем знань впродовж семестру та підсумковим контролем.

З метою перевірки якості підготовки, знань, умінь з дисципліни використовуються такі засоби оцінювання:

– для поточного контролю – бліц-опитування (в усній формі), тести, письмові роботи по темі поточного заняття, вирішення ситуаційних завдань;

– для проміжного контролю – модульні завдання;

– для підсумкового контролю (залік) – виставляється за результатами навчання упродовж семестру.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1) систематичність та активність роботи на практичних заняттях;

2) виконання модульних (контрольних) завдань;

3) виконання самостійних завдань;

4) вирішення ситуаційних завдань на практичних заняття та під час самостійної роботи;

5) успішність виконання завдання з підготовки і презентації (пітч) проекту стартапу у сфері цифрових фінансів.

При оцінці систематичності та активності роботи на практичних заняттях враховується:

– рівень знань, продемонстрований у відповідях на практичних заняттях;

– активність при обговоренні дискусійних питань;

– результати виконання практичних робіт, завдань поточного контролю;

– здатність підготувати якісну презентацію проекту стартапу;

– вміння працювати з іноземними інформаційно-аналітичними джерелами.

При оцінці виконання модульних завдань враховується загальний рівень теоретичних знань та практичні навички, набуті під час опанування змістовного модуля. При оцінці виконання самостійної роботи враховується: ступінь опрацювання та засвоєння теми в цілому чи окремих питань, підготовка доповідей, розв'язання ситуаційних завдань, результати складання тестів тощо.

Залік виставляється за результатами навчання упродовж семестру.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Модульний контроль	Оцінка проектів стартапів	Залік	Сума
Змістовий модуль 1								25	25	За підсумками навчання	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
6	6	6	6	6	6	6	8				

Шкала оцінювання: університету, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
		Залік
A	90–100	зараховано
B	81–89	
C	71–80	
D	61–70	
E	51–60	
FX	21-50	не зараховано
F	0-20	

13. Методичне забезпечення

У методичне забезпечення дисципліни “Фінанси у цифровій економіці” входить:

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Силабус.

14. Рекомендована література

Основна література:

1. Baxter Hines (2021). Digital finance : security tokens and unlocking the real potential of blockchain. New Jersey : Wiley.
2. Minescu, Ana Maria (2018). Fintech explained. Berlin : epubli GmbH.
3. Devid Lee, Robert Deng (2018). Handbook of blockchain, digital finance and financial inclusion. San Diego, CA: Academic Press.
4. Xiuping Hua (2019). Financial Technologies : Artificial Intelligence, Blockchain, and Crowdfunding. Bradford, West Yorkshire : Emerald Publishing Limited.
5. Susanne Chishti, Janos Barberis (2016). The fintech book : the financial technology handbook for investors, entrepreneurs and visionaries. Chichester, West Sussex, United Kingdom : Wiley.
6. Sahoko Kaji, Teruo Nakatsuma, Masahiro Fukuhara (2021). The economics of Fintech. Singapore : Springer.
7. Hipster Geek, Mark Jobs (2016). FinTech. San Bernardino, CA : CherryTree Publishing.
8. Лактіонова О.А. Проектне фінансування : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Вінниця, 2018. 216 с.
9. Фінансовий менеджмент: підручник / За ред. М.І. Крупки . Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 440 с.
10. Проектне фінансування : підручник / за заг. та наук. ред. проф., д.е.н. Т.В. Майорової. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2017. 434 с.

Додаткова література:

1. Digital finance. European Commission survey. URL: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/digital-finance_en
2. Digital economy report. UNCTAD. URL: <https://unctad.org/topic/ecommerce-and-digital-economy/digital-economy-report>
3. Аналітичні матеріали Української асоціації фінтех та інноваційних компаній. Ukrainian fintech catalog. URL: <https://fintechua.org/>
4. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року: сталий розвиток інновацій, кешлес та фінграмотність / Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqjdClp>

5. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження КМУ від 17 січня 2018 р. № 67-р.
6. Демчишак Н.Б. Фінансове регулювання інноваційної діяльності в Україні : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 494 с.

15. Інформаційні ресурси:

1. Digital economy outlook / OECD. URL: <https://www.oecd.org>
2. Pulse of fintech. KPMG. URL: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2020/09/top-fintech-trends-in-h2-2020.html>
3. Статистика ЄС / Офіційні дані Єврокомісії. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/home?>
4. Міністерство цифрової трансформації України. Офіційний сайт. URL: <https://thedigital.gov.ua/2020>
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
Національний банк України. Офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua>